

NÉPBARÁT.

Vasárnap martius 24-én.

1850.

Lenni egész törekedj; habogy azzá lenni erőd nincs:
Mint munkáló tag szödd egy egészbe magad.

Schiller.

Tartalom. — Egy fénybogárka életfolyása. — Egy nap Londonban. — Méhkosár. — Hány hét a világ?

Egy fénybogárka életfolyása.

(Kinkel Johanna után.)

Midőn szemeimbe a legelső világosság-sugár lövellett, magamat egy fűszál hegyén tanáltam ide s tova loginyázva, melyre felvergődtem volt magam se tudám miért. Alattam a földön látám romjait tojás börtönömnek, s felettem lebegett egy kázsia-jövés, erre, midőn történetesen fűszálamhoz ére, felmásztam. Ekkor egy elvonuló szellet a jövést magasra emelte, oly magasra, hogy a kázsia-bokor felett az eget s a hanyatló félben levő piros napot megpillanthatám. De e hirtelen látmány anynyira megvakított, hogy leszedültem s egy setét rózsza kelyhébe hullottam, melynek gyöngéd szirmai között reszketve egy zugba vonultam s mozdulatlan maradtam.

Néhány percz mulva egy pár fénylő zöld rózsabogár jött, a bibor szirmokat, melyek mellett nyugodtam, felemelék s értésemre adák: hogy sátrukból töstént elhordjam magam. E közben azonban ájulásomból magamhoz jöttem volt, s nagyon bámultam a két zöld uracs szemtelenségén; igen, nem szántam volna őket a rózsából éppen ki is lóditani; de az egyik, mihelyt haragos tekintetem észreuvé, egy katibogarat hívott segédül.

A katibogár fekete pettyes veres kikeményített köpenyével méltóságosan előléptetett s tudtomra adá, hogy ő időmulasztási jognál fogva a rózsza birtokosa, melyet rajta és családján kívül csak az apró zöld bogárkák lakják, kikkel kölesönös védelmi szövetségre lépett, minden másféle bogárka ellen, ki csak ott meglepedni akarna.

A tulnyomó erőtől elüzve kiszulogtam, s lassan másztam a rózsaszáron lefelé, hogy a gyepre visszaérkezsem. Előre feltevé, hogy a gyep mindazon apró teremtmények közös birtoka, kiknek rajta mulatozni kedvök tartja. Útam azonban a rózsaszáron lefelé, fájdalom koránt sem vitt oly békésen a czélhoz, mint reméltem vala. Semmirekellő zöld csöcselek nép borította, mely útamot oly sűrű tömegekben zárta el, hogy nekem nem vala mit tennem, mint fejőken sétálni. Ez elpubult és könnyen sérthető nemzedék, gyöngéd lábcskáim legóvatosabb léptein is rendkívül méltatlankodott, rám kigyót-békát kiáltott, ki-méletlen szeleburdinak káromolt s mindent elkövetett, hogy magáról lerázhasson. Végre e szürkezöld puliszka-népet megszántam. Kimerém szemimmal, hogy hazám, a gyep nincs meszsi. Egy merész ugrást tevék, és — minő borzadás — egy óriási keresztes-pók hálójába estem.

Habár a hálónak legszélén vergődtem, a szörnyeteg, mely a fonalból kötött csillag közepén egy a napon megszártott döglegy derekából hideg nyugalommal vacsorált, rögtön észrevettem. Egyet ugrott felém, azután meg hirtelen megállapodott egy pillanatra, s mérges szeméit rám szegezte. Ellenségem öltözését és testállását halálos szorongásom dacára is megjegyeztem. Potrohos, széles vállu és mégis övénel keményen bé volt szorítva. Barna csikos szennyes fehér köntöse, valami uodorító vala, mind a mellett is, hogy hátán színmutatásból nagy fekete keresztet bordozott. Hoszszu karjai és lábszárai sertések s hegyes körmökkel valának felfegyverkezve. „Na most vége neked!” gondolám magamban, midőn a pókot ugráshoz készülni látám, s egész belsőmen halálos borzalom futott át. Ekkor éppen arra egy dongó repült, s daczos bátorsággal fejével egyenesen neki ment a hálónak, melyről azt hívé, hogy egyetlen dőfessel keresztül szakasztja. Erre az én bátorságom is éledni kezdett. A hata'mas dongónak „helyest” kiáltoztam, ki vitézül törekvék a hálót széttépni. Azt hívé, mind ezt az én kedvemért teszi, mert mindegyre a törvények ellen dunynyogott, melyeket szét kéne rombolni, hogy a gyep népeinek több szabadságuk legyen. De a kényurasághoz szokott pók ebből semmit sem értett. Ő egy vala a nagyobbak közül s merészen harcra szállhatott a szabad szellemü dongóval. Mindketten addig dulakodtak, míg nem a kissé fiatalcska és tapasztalatlan dongó egyik szárnya a hálóba bonyolodott. Reményem a megszabadulás felől mind inkább tünedezett, mert a küzdők felém közeledtek, ki a fonadékok közt keményen meg valék kötözve, s már látám a pillanatot, melyben a pók és dongó között szétzúzatom. Azonban a dongó nyomorúságában fenhangon kezdte zongani. Ezt egy kis paraszt fiu meghallotta, fülelve megállott s azután a dongóhoz csapott, hogy tőle mézét elrabolja. A pók el akart szaladni, de

a fiu eltapodta, a dongó meg önző szabadi-tójának ujját hirtelenében megszurta, mire ez elordította magát, őt meg útjára bocsátá.

A háló mindegyik fonala öszszeszakadozva lengett a szélben, és én dobogó szívvel, de rendkívül örülve és megelégedve ereszkedtem le a fűbe. Keblemből, mióta a pókot láttam s körmei közül megszabadultam, minden ártatlan apró teremtmény iránti gyűlölség ki vala irtva.

Miután egy kis táplálékot veték magamhoz, körülnéztem társaság után s egy hangya-családdal ismerkedtem meg, mely a gyep tőszomszédjában egy porond csomóban lakott. Egy darabig meglehetősen jó barátságban élünk egymással, annyival is inkább, mivel mikor a hangyák valamit erősen vitattak, én mindig engedtem. A családnya kiváltképpen nagyozta magát előttem, határtalan sürgölődéseivel. Csak a nem tetszett nekem, hogy engem is ki akart venni nyugalomból, ki inkább szerettem csendesen, melázva vesztegelné a fűben, s olykor olykor az esthajnalcsillagra feltekinteni. A hangyák csakhamar le kezdettek nézni; e megvetés később égő gyűlölséggé fajult, midőn az éj ránk borula s az én nagy bámulásomra, nekik meg szörnyű rémülésökre észrehevők, hogy én képes vagyok világítani. Ekkor már nem vala többé egyetlen nyugodt pillanatom; mert bár hová vontam meg magam, a fűben mindjárt felkutattak, s részint élczetlen gúnyaikkal, részint életmódom irányábani tanácsaikkal ostromoltak, melyek miud afféle utasításokból állottak, minők hangyának tán igen is jök, de fénybogárnak teljesleg képtelenek valának. Türelmemből kifogyva, mintegy kétségbeesve megrázkodtam, s észrehevém, hogy egy pár szárnyam fejlett ki. Ekkor kéjben úsztam. Magam rögtön eltökélve, a légbe emelkedtem s mellettök elvonulva szívtam magamba a rózsák illatát és örömittason néztem a csillagokra, ki magam is egy lebegő élő csillag valék.

Igy kéjelegtem át az éj egy részén saját fényem öntudatában boldogan; ezt némi vágyteljes elfogódás követé, mely keblemet leghatalmasabban akkor szorongatá, mikor a rózsabokrok között sokáig repkedtem. A büvös illat, a bámulandó édesen öszhangzó zongása a bibor palotában lakozó sok apró bogárkáknak, engem a kedv és búsongás némi csodás vegyületével megkábitottak. Oly egyedülvaló lénynek látszám magamnak ez örömdaloknak közepette; s mivel a többi rovarokat akkor tanáltam legjobb kedélyben, midőn az élet főbb javait, mineműek: az égítetek fénye, egy harmatesepp, egy tulipánsátracska s több effélék hozzájuk hasonlókkal megosztathaták, én is elhatározám magamnak egy barátot vagy egy társnőt szerezni. Legelőbb is egy szücskőhöz fordultam, de ez örökös egyhangu fecsegéseivel majdnem megsiketített, úgy hogy a hallgatag barna fűbogárkákhöz kezdék vonzalmat érezni magamban. Ezek azonban borzadtak fényemtől, s megrettenve futottak tőlem. E helyett azonban annál szorgalmasabban röpkedett körültem a muslicza, de sem vonzalma, sem hidegsége bennem örömet vagy kedvetlenséget nem támasztott. Mind e barna alakok rám nézt különbözőek maradtak, s már hinni kezdém, hogy én a magasabb körökből e föld virányira száműzött szerencsétlen szellem vagyok, s hozzám hasonlóra tanálni soha sem fogok.

Ily gondolatokkal tépelődve jutottam azon tisztafa gyepühez, mely azon kertet, hol valék, a szabad mezőtől elkülönzé, midőn az eleven gyepün át, a magam fényéhez hasonló kékes csillámokat pillanték meg. Teljes erőmből hatoltam át a tömött válaszfalon, s legott nyolez fénybogár társaságában lelétem fel magam, kik egy harmatteli szentgyörgyvirág-kehely körül ültek, melybe még néhány vad majoránna morzsát is hintettek volt. Ezek úgy fogadtak engem, mint testvéröket, ki a meszsi távolból érkezik haza, a majusi itallal megkináltak, s megtanítottak lételem, a

világ, benne a fénybogárkának helyzetéről általában és különösebben. Más csillagászati és természettudományi kérdéseket a legnagyobb készséggel megoldottak nekem, miáltal képessé levék ezen történetemet oly alaposan és tanúságteljesen közölni.

Kérdésemre: hogyan juthattak ők mind ez ismeretekhez, feleletül azt nyerém, hogy jó darab idő óta egy cserebogár tartózkodik náluk, kit fiatal korában egy iskolás gyermek fogott el s magával vitt volt az iskolába, a hol is ő több tudományos szakokat hallgatott nagy előmenetellel és sikerrel. Ezután meg egyik szárnyfedőjét meg lábát oda hagyván, a fonalról elszabadult, s mivel ilyen állapotban az övéihez visszatérni szégyelte, teljes elvonultságban a fénybogárkák között él, mint iskolamester.

Még mielőtt e jeles fővel megismerkedhettem volna, új esemény rohant meg. Azon ösvényen, mely mellett lakománkat tartottuk, egy ifju és egy lányka jött. Mihelyt az ifju minket megpillantott, hirtelen térdre hullott s bennünket meglehetősen ügyetlenül felszedett, úgy hogy két pajtásom szerencsésen elillantathatott. Minket a lányka fürteibe raktak, s fényünket fehér homlokára lövellők. Ezen nyugalmunk fölzavarója magán kívül jött örömben, s a lánykát oly mohon csókdosta, hogy közülünk három lehullott, kiket a lányka övében levő virágbokréta kelyhei fogtak fel.

„O beh szép lesz a virág e fénylő szikrák által megvilágítva!“ felkiáltott a lány; „jjer kedvesem, hozzunk egy liliumot s kelyhét rakjuk meg ily fénybogarakkal.“ Az ifju válaszá: „várj édesem, megkeresem a fűben, nem kapok-é vagy egy nyöstényt; ezek sokkal fényesebben világítanak.“

Elment, s a fűben ide s tova matatott, a szűz meg egy hófehér liliumot szakasztott, fürtei közül engem kivett s belé tett. A hófehér sima levelek közt, melyek most már hajlékomná lőnek, járás-kelesem csodálatosan visszaverődött. Sejdítém, hogy itt rám

megmérhetlen boldogság vár. A lilium édes illata oly kellemetesen kábitott, de csakhamar szerfelett erős leve nekem. Mély ájulásba rogytam öszsze, s még csak a lányka eszavait hallám: „a szentjánosbogár elvesztette fényét.“

Midőn újból kieszméltem, a gyepen hevertem, melyet az éji friss harmat meglepett volt. A lányka felettem a liliumot rázta s így szólt: „nem, ez az illat igen hathatós, a szegény állatkák megdöglenek tőle.“ Mellém hullott a nyöstény, melyet az ifju hozott volt s már csak homályosan és kékesen világított. Ő itt vala, valahára feltalálva, a velem együtt világító, s szemeim előtt kelljen meghallnia! Szárnyaimat a harmatba mártám, s vele kedves bogárkámát behintém, köröskörül repkedtem, hogy mind a menyinyi fűszál friss leget legyezett rája, míg végre feléledt s megszeretett. Ekkor vetém észre, hogy világos fénye nem csak tűz gyanánt ragyog, hanem kedves meleget is áraszt, és rovarokat, szentgyörgyvirágot, szücsköket, harmatot, mindent, mindent elhagyék lángoló kedvesemért.

A veszélyes ösvény szomszédságából félre vonultunk, s a patak szélén egy nefelejts bokor tövében almafa-viráglevelékből építettünk kunyhót magunknak. Itt veszteglünk elrejtözve egész éjfélig, mikor minden csendesebb leve körülünk. Csak a fűzfabokorban dalolt a csattogány hosszan hangzó és édesen rezgő hangokat. Az éji szél meghozta illatát a meszsi szőlővirágoknak és rózsás hársfavirággal vegyítette. Reggel felé feljött a hold s tükröződött a patakban. Ekkor újból kibátorkodtunk s zavartalan ifju boldogsággal lengettünk bokorról bokorra, minden illatot s a holdsugárban rezgő minden harmatgyöngyöt megizelítve.

Most a meszsi hegyek megöl a pirosuló hajnal fénye süt fel, mely a napot hirdeti, melyen meg kell halnunk. Vidámon távozunk el innen, mert egy éjen egész élet örömét átélveztük. X.

Egy nap Londonban.

....Párisban jött kedvünk ide rándulni.

„Menjetek — monda egyik útitársunk — magam részemről oda nem követlek benneteket; az angolokkal még csak ki tudok jöni, de Angolhont nem szeretem, — megvárlak Boulogne-ban.“

Boulogneba érkezve, már Angolhontban képzelők magunkat. Itt ugyanis csak angol vendéglők, csak angol cselédek valának, csak angolul beszéltek és csak teát ittak.

Szereti-e ön a teát?

Ha ön angol, nem önhöz intéztem a kérdést; ha francia, akkor sem; mert a francziák mindent szeretnek; — de ezt a lőrét tudom megátkozni ön ha porosz, osztrák, vürtembergi, badeni, szóval, ha ön német vagy olyan ember talál lenni, a ki tudja mit ér egy pohár rajnai jó bor.

Elindulásunk napján, mielőtt hajóra kelnénk, lementünk ebédelni vendéglőnk közös étteremébe.

Ebéd közben Valter bánni kezdte, hogy eljövünk Parisból.

„Idegen emberre nézt — ugymonda — csak egyetlen város létezik, és ez a város Paris. Itt az élet oly nyílt, oly látható, oly közös, hogy az ember még az utcán is otthon képzei magát. Különben is a boulevardokat, a színházakat, az elyseumi mezőt és erdőt, azokat a hosszu kocsisorokat, azon mindig szabadban levő milliónyi lakosságot, a járdákon azt a tolongó sokaságot, azon lármás utcákat, azon hirlapokat, ragyogó boltokat, a palais-nationalt, a Tuillériákat és a Colonne-t — széles e világon sehol — még Londonban sem fogjuk feltanálhatni.“

„Ön csalódik — monda neki egy fiatal angolnő, ki velünk egyszerre ebédel (következőleg tehát téázott) — Paris tánczolhatna Londonban. Nem Londonban van-e a Regent- és Oxford-utcza, a Stránd és Piccadilly sat. hát az olasz opera, meg a Drury-lanei és

Convent-gardeni színház, hát a Sz. Jakab sétánya, meg a regens sétánya sat. és mind ezek élénkítésére egy millió helyett két millió lélek? Ha Londonban nem igen szeretnének önök egymástól elszakadni és eltévedni, ugyan csak ajánlom, vigyázzanak magokra, mert a tömegben oly formán lesznek, mint egy csepp víz a Temzsében. — Rajta, hozzá tévé, még egy findzsa téát uraim, s visszaérkeztökkor majd beszélnek önök mindezekről egy rakás ujságot.“

„Uram ne hagyj! — szólék Walterhez — ezeket a neveket soha meg nem szokom. Mikor az ur isten az emberek nyelvét öszszeszavarta, rettenetesen méregben kellett hogy legyen nyomorn nemünk iránt.“

E pillanatban a gőzhajó harangja megcsendüle, s mi uj ismeretségünktől búcsuzánk.

„Jó utat — monda a nő s minden této-vázás nélkül kezet szorított; mi ezen meg-hökkentünk egy kissé; de hihetőleg nálok így a szokás; különben is mivel az isten a férfit és nőt egymásért teremtette, mikor tanálkoznak miért ne szoríthatnák meg egymás kezét.

Az egész út alatt elnyulva hevertünk hátunkon; nagyon nagyon rosszul valánk, kivált gyomrunk csodálatosan érezte magát. Orvosság gyanánt téát adtak nekünk.

Végre jelenték, hogy megérkeztünk Londonba.

Egy szekérbe hagyók magunkat pakoltatni, mint meg anynyi csomagokat; a szekér elvitt a vendéglőbe, itt meg ágyba tettük magunkat.

Más nap reggel egészségeseknek és eheseeknek éreztük magunkat. Reggelit parancsoltunk. Hoztak nekünk roastbeef-et, s andwichokat, muffinokat, aztán... aztán meg téát. Hála istennek ez alkalommal a téa legalább nem volt magára.

Czipómat megtörvén, látám hogy kemény czipót hoztak; a pinczért szólitám:

„Hát nincs lágy czipótok?“

„Nincs uram.“

Walter e sajátságot teljességgel nem tudta magának megmagyarázni; — mert, ugymonda, az ujonnan sült czipó mindig lágy szokott lenni; — azt pedig teljességgel nem érti, miért kelljen arra várni, hogy megkeményedjék, hisz azt lágy korában is meg lehet enni. Azonban eszébe vévén, miszerint nem azért utazik, hogy a különböző országok szokásait javítsa, hanem hogy kiismerje, jegyzőkönyvébe ezt írta: „Angolhonban soha sincs lágy czipó.“

Reggelizés után elindultunk megnézni a várost. A mint az utcára értünk, azon levők észre, hogy csak magunk vagyunk, egyetlen élő lelket, vagy egy tekergőt, egy kocsit, akár csak egy lovat sem láthatánk. Tovább mentünk, egyik utcából a másikba, de sehol senki! — Egy lakatlan sivatagban tévelygünk. Ekkor Walternek a fiatal angol hölgy tanácsa eszébe jutván, engem zsebkendőjével karjához kötött.

„Vigyázz, ne hogy letapodjanak“ mondtam neki.

Arra volt gondunk, hogy még Frankhonban szerezzünk magunknak egy útases vezető könyvecskét, melyben a nevezetesebb emlékek meg a város térképe is megvala, hogy el ne tévelyedjünk.

Elmentünk megnézni a londoni toronyt — minden kapuit zárva tanáltuk.

Eszünkbe ötlött, jó lenne megtekinteni azon nevezetes víz medenczéket (docks), melyben vannak kikötve a világ minden részéből hajók: — a medenczék bé voltak zárva, mint szintén a torony.

„Hihetőleg — mondtam Walternek — az idegenek e nevezetességeket ajánló levél nélkül meg nem láthatják.“

S minthogy volt is ajánló levelünk egy előkelő angolhoz, sok ügygyel bajjal térképünk segedelmével ez angol lakához vergódtunk.

Midőn kapujához érkeztünk, szemeim felemelém s egyik ablak függőnye mellett há-

rom vagy négy fiatal leány főt láték. Olvas-
tak egy könyvből, mi alakjából ítélve, bibliá-
nak látszott.

„Ez — mondám Walternek — kellemes
társaságot ígér nekünk.“

A kapun függő kalapácsot*) felemelvén,
vele egyet, csupán csak egyet koppintottam
merő szerénységből.

Egy óranegyedig váraoztattak. — E biz'
igen udvarias dolog nem volt. De végre az
ajtó megnyilott.

„X*** ur?“ kérdém a hajporozott és te-
temes testalkatu lokajtól, ki előttünk a bé-
menetet elállá.

„Nincs hon — felele nekünk — minden bé-
zárva. Senki, senki.“

E még kevésbé vala udvarias, mert nem
volt igaz.

„Az ördögben“ monda Walter.

Ezután, mindig fiatal angolnők tanácsát
követve, a sétányak felé irányzók lépteinket,
meglátni a különböző szekerezőket. A sétá-
nyon fát láttunk eleget — de szekeret, kocsit
egyedül sem! — Az élőfák látása mindig jól e-
szik az embernek: nézegettük hát a fákat. E-
zután meg elmentünk a főbb utcákra, hadd
lássuk a boltokat; de a boltok mind bé vol-
tak zárva; és Walter jegyzetei közzé ezt í-
rá: „Angolhonban vannak jeles emlékek, de
nem mutatják senkinek; vannak boltok, de
zárva tartják.“

„Álmodunk-é?“ kérdém.

„Az álmak nem ily hoszszak,“ felkiálta
Walter hékételenkedve.

„Bah! — mondám — ennél még rosszabb
álmak is voltak másoknak; az álomlásban
semmi szabály.“

Dante azt mondta, hogy csak harmincz
három éves korában ébredt fel, az élet
útjának közepén, az ezelőtti rá nézt

*) Londonban rendszeren minden ház utcájátja éj-
jel nappal bé van zárva; hanem rajta egy ka-
lapács függ, melylyel, a ki bé akar menni
kettőt, hármat sat. koppint.

csupa álom volt; és Voltairról azt beszélék,
hogy Henri adjának második énekét álmodta.

Azonközben esteledni kezdett.

Merő kétségbeesésből a drury-lanei szin-
háznak tartottuk. — Menjünk földszintre — mon-
da nekem Walter; ott legalább közelebből
látádjuk a nép szokásait. És mi bátran ne-
ki rugtattunk a jegyváltás körüli tolongásnak.
Azonban még senki sem volt. Legalább jó
helyet kapunk; vigasztala Walter.

Egy vagy két órai áncsorgás után Wal-
ter meg kezdé sokallani. Senki sem jött. Fel-
kapaszkodtam egy rostélyra, vajjon nem lá-
tok-é valamit.

„Józi — kérdé Walter — látsz-é vala-
mit vagy valakit?“

„Semmit és senkit“, felelém.

S mivel a színház ajtaja kinyílásához
semmi kilátás sem vala, Walter következő
tapasztalatát jegyzé fel: „Londonban vannak
színházak, de nem játszanak bennök.“

Ekkor eltökélök magunkban visszatérni
a vendéglőbe, mit térképünk segedelmével
meg is tevénk.

Időtöltés kedvéért egy hirlapot kértem.
És hoztak... egy az előtt való napit! E volt
a legujabb szám.

„Írd fel — mondám Walternek — : „An-
golhonban minden hirlap tegnap jelenik meg.“

Minthogy semmit sem láttunk, követke-
zőképpen nagyon el valánk fáradva.

„Menjünk vissza Boulogneba, monda
nekem Walter; majd beszélünk vendéglői is-
merősnőknek londoni ujdonságokat, s újból
tanálkozunk ott maradt barátunkkal is, a ki
tudta mit tesz, mikor bennünket ide kísérni
nem akart.“

A gőzhajó más reggel öt órakor vala
indulandó: mi felpakoltunk, téáztunk és le-
feküdtünk.

Megérkeztünk Boulogneba és újból té-
áztunk. A tegnapelőtti kecses angolnők is
ott volt; ő is téázott, mint edes magunk.

„Nós — kérdé diadallal — mit mondanak
önök Londonról?“

Erre Walter felolvasá előtte útijegyzeteit.

Mire a nő azt mondá:

„Micsoda nap van ma?“

Walter nem tudta.

„Ma hétfő van“ — monda a nekünk szolgáló pinczér.

„Hétfő!“ felkiálta a nő...

És evvel el kezdett bahotázni, és pedig oly egész lelkéből, hogy Walter és magam sem tudánk mit tenni egyebet, hanem vele együtt bahotáztunk, ha bár mint látszék, az egész a mi róvásunkra esett.

„Miért kaczagunk?“ kérdé tőlem Walter.

„Biz én nem tudom“, felelém.

„Ugyan miért kaczagunk?“ kérdé újból a fiatal nőtől.

E meg mindig nevetett. S mikorra elvégzé:

„Önök Londonban vasárnap voltak — monda valahára. — Már pedig Londonban, szintén mint egész Angolhonban a templomokban kívül minden bé van zárva. Önök nem kaptak lágy czipót, mert vasárnapra viradólág nem sütnék; az utczákon senkit sem lát-tak, mert vasárnap, az isteni tisztelet idejét kivéve, mindenki otthon ül és bibliát olvas. Vasárnap a boltok bé vannak zárva; a köz emlékek bé vannak zárva; a színházak bé vannak zárva. Vasárnap csak szombati lapok kaphatók.“

„Hát — kérdé — a vasárnap-é az oka, hogy egy óranegyedig kell várakozni azon ajtó előtt, melyen kopogtatunk? S miután valahára megnyilatkoztak a vasárnap miatt hagy-ják-é künn az embert s csukják bé az ajtót orra előtt?“

„Miképpen kopogtattak önök azon az ajtón?“ — kérdé a nő.

„Teringettét — monda Walter — úgy kopogattunk, a mint szokott becsületes ember; koppintottunk egyet akkorát, a mekkora éppen szükséges volt, hogy meghallják, a mint-hogy meg is hallották.“

„Csak egyet, csak egyetlen egyet —

monda a nő — hisz evvel önöket, uraim, cse-lédeknek tartották. Angolhonban csak a cse-lédség kopogtat egyszer; egy valamire való uri ember legalább hetet nyolczat koppint; és a koppintások száma a látogatók rangja és tekintélye szerint növekedik — Londont hét-köznapi kell látni: — önök Londont nem lát-ták. — Térjenek vissza Londonba.“

„Nem — monda Walter — ha visszatér-nék Londonba, a Burton tudor, ön földije búskomolyságróli értekezését egy uj fejezet-tel toldanám meg.“

És zsebkönyvét kivéve, beléjegyzé: „a mit Londonról irtam szóról szóra igaz — egy-szer egy héten, azaz vasárnap.“

Malcolm.

Méhkosár.

Zsir- és olajpecsétet selyem- és gyapju-szövetekből kivenni. — E czelra a legerősebb borszeszből négy latot veszünk s vele fél lat citrom olajat, másfél lat pergament olajat, meg fél lat rágó sza-lamia-szeszt egy üvegben jól öszszerázunk és szorossan bédugva addig hagyjuk állani, mig a folyadék szépen megtisztul. Ekkor az-tán a pecsétre egy vagy két cseppet csep-pintünk belőle, s szitatos papírral addig dör-zsöljük, mig nem egészen kimegy. A nagyobb pecsétet természetesen több cseppet kívánnak.

Hány hét a világ?

Világra szóló nagy ujság, hogy a jó darab idő óta özvegykedő R o m a a jövő april első napjaiban rég nélkülözött lelki jegyesét visszszanyerendi. A szent atya csak oly feltét alatt határozta el magát a szent városbai visz-szatérésre, ha a francia gyámuraságnak még csak külszine is el lesz hárintva; austriai, spanyol s nápolyi őrcapatok lesznek Romában a franciaiak mellett mindaddig, mig a korábbi schweiczi testőrség helyét egy spanyolokból alakuló hadtest lehetne képes elfoglalni. Négy katolikus nagyhatalmasság

vette szivére és fegyvere közzé a katolikus kereszténység szent fejét; az ötödik Szardínia volna, de ennek mai szelleme nem üti meg a régi mértéket s a szent ügy lovagjai közül kimaradt. Austria kiválólág az, melynek olaszthoni nyereségyével megelégedni oka lehet, s melynek kezében nyugszik tulajdonképen befolyását a rend és közhaladás érdekében használni. Megelégszik-e a francia nemzet a romai hadjárás ezen dicstelen kimenetével, s az anyaszentegyháznak tett jámbor szolgálat öntudata mellett tán vigasztalni tudandja magát azon felséges festmény szemléletével, melylyel híres képművész Vernet Romának francziák általi megrohanását ecseteli: az már más kérdés.

Görögországban a szigorú révzár megvan szüntetve. A hajók ki- s béevezhetnek a kikötőkben, a melyek t. i. szerencsések voltak ekkorig foglyul nem esni; az elfogottak angol matróni kéz alatt lesznek, mig nem az angol követelésnek elég lesz téve. A francia közbenjáró már megérkezett a versengők közé, s mint mondják, oda tanácsolja a görög kormányt, hogy tegyen eleget s aztán hallgasson. Az egészben csak az a megfoghatatlan, hogy egy kisgyermek fenytésére oly herculesi botot emelt föl a londoni tanítómeister, vagy tán izmosabb corpus delicti van a háttérben, kit mi rövidlátásu szemekkel nem vehetünk ki, s rá illik a görögre is: vert viszen veretlent. Anynyi bizonyos, hogy az orosz kormány menydörgös nótát intézett a brit cabinethez, szemére lobbantja ennek egy oly gyenge teremtmény elleni vad bánásmódját, a melynek pedig hárman adtak volt lételt; részvevő szavakat ejt az európai álladalmak ügyében, a melyek ily módon az angol megrohanása ellen egy perczig se lehetnek biztosok, átalánvéve egy nagy emberbarát szelleme lappang az egész jegyzékben, s lord Palmerston most igazán megtanulhatja, hogy „a ki mást dorgálni akar, maga fedhetetlen legyen.“

Parisban három kiegészítő választásnak kelle történni, királpártiak és socialisták majd élet-halálos feszültségig vívtak egymással, s kik győztek? a socialisták. A közszellem anynyira meg van romolva, a szemek anynyira megvakulva, hogy a tátongó örvényt nem látják, mely felé őket a socialismus ragadja. Paris e választás által nyilván a socialismus mellé nyilatkozott, a fővárost pedig követni szokta az egész ország: egy kakas az egész falu kakasait fellármázza. Egyébiránt még semmi baj, mert csak Parisban hatvanezer szuronynál több őrizi a fenálló rendet, az egész országban pedig valami négy-százezer. S mikor a vulkán torkára ily súlyos szikla van hengerítve, lehet-e akkor a láva kitörhetésétől remegni?

Németországon még keresik a bölcsek követ, melyen a német egyesülés nagy tükra föl legyen írva. Most Erfurt és München a két hely, hol föl találhatni vélik. Münchenben alakult a négy-király-szövetség, mely egyébiránt csak háromból áll, a hannoverai király elvonultával. A berlini három-király-szövetség is csak névszerint három, sajátlag csak egy, mert a hannoverai király innen is kiállott, a szász király pedig csak egyik lábával akadt belé, a másikat pepig a müncheni szövetségbe nyujtotta — s így könnyen megeshető, hogy két szék közt pad alatt marad. Így foly a bölcsek kövének keresése. A kő létezik valahol, de úgy látszik hozzá még hiányzanak a bölcsek.

A schleswig-holsteini ügyben a kiegyenlítés sehogy sem akar létesülni. Az orosz hatalom védszárnya alá vette a dán királyt, s az angol, ki eddig maga is a dánt látszott pártolni, most az orosz daczára is Schleswiget s a poroszt akarja védeni, s a dánnak azt tanácsolja, jól tenné, ha békére hajlik. A dán pedig bizva az oldalánál levő erős támaszban, egy cseppet sem tágit, s meg akarja mutatni a világnak, hogy ember lappang a kis bőrben is.

A „Népbarát“ hetenkint egyszer, vasárnap, jelenik meg. Ára félévre: helyben 1 fr. 30 kr.; postán 1 fr. 42 kr. pengőben. Előfizethetni: helyben Tilsch könyvkereskedésében; vidéken minden cs. kir. postahivatalnál.

Felelős szerkesztő MAKOLDI SÁMUEL.

Nyomatott az ev. ref. kollégium betűivel.